

Schizma

Kázání ze soboty 25.2.2012 – br.Radomír Jonczy

(Jan 7,37 – 43)

I. Svět se zmenšuje, vztahy se zhoršují

Svět se zmenšuje, přátelé. Moderní komunikační technologie zkracují vzdálenosti mezi lidmi. Důmyslné elektronické přístroje nám stisknutím jednoho malého tlačítka umožňují být nablízku lidem, kteří jsou od nás vzdáleni tisíce kilometrů. Vzdálenost už nepředstavuje žádnou komunikační bariéru. Paradoxní však je, že se navzdory tomu stále více odcizujeme. Naše vztahy procházejí vážnou krizí. Konfliktů a roztržek v manželstvích, rodinách, zaměstnáních i na politické, kulturní a náboženské scéně přibývá. Vůči tomuto napětí pochopitelně není imunní ani církev.

Při řešení dané problematiky míváme tendenci odvolávat se na jedno ze znamení doby konce, ve kterém Ježíš upozorňuje své učedníky na to, že v posledních dnech vystydne láska mnohých (Mt 24,12)

II. Roztržka během svátku „Sukot“

Základní text našeho dnešního kázání však ukazuje, že roztržky nejsou ničím novým. Možná jsou častější, než dřív, vždycky však tady byly, jsou a budou. Podobná roztržka vznikla před více než dvěma tisíci léty v chrámu a to ve chvíli, kdy Ježíš, v poslední den poutního svátku „Sukot“ mohutným hlasem veřejně deklaroval: *„Jestliže kdo žízní, ať přijde ke mně, a pije. Kdo věří ve mne, proudy živé vody poplynou z jeho nitra, jak praví Písmo.“*

Svátek Sukot vlastně byl takovým veselým, náboženským piknikem. V době jeho konání, tedy po celých sedm dní, bydleli obyvatelé Jeruzaléma i židovští poutníci, kteří Jeruzalém navštívili, ve stanech, které si museli podle instrukcí z Tóry vyrobit z větví a ratolestí. To vše proto, aby nezapomněli na stánky, ve kterých bydleli jejich otcové v době putování pouští z egyptského otroctví do zaslíbené země. (Lv 23,34-43)

Každý den kněží se zlatým vědrem sestupovali z chrámu k rybníku Siloe. Zde vědro naplnili vodou a ve slavnostním procesí je pak odnášeli zpět do chrámu. Za jáсотu národa a za zvuku chrámové hudby zde vědro spolu s konvicí vína vylili do stříbrné mísy připravené na oltáři. Recitovali přitom slova z knihy proroka Izaiáše: *„Hle Bůh je má spása, doufám a jsem beze strachu. Hospodin, jen Hospodin je má záštita a píseň. Stal se mou spásou.“* (Iz 12,2.3.)

III. Ježíš – příčina roztržky v chrámu

Pravděpodobně právě v té chvíli Ježíš před všemi, kteří se zde shromáždili vyznal, že on je tím pramenem spásy Izraele, že on je Bohem, o kterém psal už kdysi dávno Izajáš. Zřetelně a jasně vyjádřil, že on je pramenem a Duch svatý vodou, která z něj vyvěrá. Účastníci se tak dozvěděli, že žízeň po smysluplném životě uhasí jen ten, kdo v něm pramen spásy rozpozná a bude z něj pít.

Je pochopitelné, že tato Ježíšova deklarace vyvolala v zástupu rozruch. Někteří tvrdili: *„To je skutečně ten prorok.“* Jiní volali: *„Je to Mesiáš.“* Jiní zas namítali: *„Vždyť Mesiáš má podle slov Písma vzejít z Betléma a on je jen z obyčejného, všemi pohrdaného, galilejského Nazaretu.“*

Velební a farizeové jej za to, co řekl, dokonce chtěli zatknout. Vyslali pro něj chrámovou stráž, aby jej zatkla. Ta jej však kupodivu odmítla přivést. I oni si na Ježíše stačili vytvořit svůj názor: *„Nikdo nikdy ještě takhle nemluvil.“* Prostě se mezi nimi všemi rozhořel spor, roztržka, kraličtí překládají různice a v řeckém originále čteme, že mezi nimi vzniklo *schizma*.

IV. Ježíš – příčina roztržek v církvi

Vzpomínáte, kolik podobných schizmat se už v křesťanské církvi v minulosti rozhořelo? Schizma papežské, schizma mezi křesťanskou církví východní a západní a k tomu celá řada schizmat dogmatických a jiných.

Domýšleli jste někdy, co ta schizmata způsobilo? Náš text na tuto otázku odpovídá slovy: *„A tak došlo kvůli němu k roztržce.“* Není to paradox? Ten, který přišel, aby nás spojil v jedno, který svou golgotskou obětí zbořil zeď, která nás od sebe odděluje a působí mezi námi svár, který svým učením zrušil propast mezi židy a pohany, a který se svým učením přičinil o obnovení stvořitelského ideálu rovnosti mezi muži a ženami, se nakonec stává jablkem sváru mezi lidmi.

V. Duchovní pýcha - příčina roztržek okolo Ježíše

Ptáte se, co bylo příčinou těchto roztržek? Zajímá vás, proč k roztržkám dochází i mezi lidmi věřícími a proč napětí vzniká dokonce i mezi příslušníky stejných denominací? Dnešní příběh z Janova evangelia nabízí odpověď. Každý z těch, kteří se o Ježíše tenkrát v chrámu při slavnosti svátku Sukot zajímali, do něj promítal svou vlastní představu, kterou chtěl povýšit na kritérium víry pro druhé. Někdo v něm s odvoláním na autoritu Písma viděl ideálního politického Mesiáše, jiný zase podobnou představu s odvoláním na slovo Písma striktně odmítal: „Psáno jest! Psáno jest! Psáno jest! Hledej v Písmu a uvidíš! Tam to všechno je. Tam se dočteš, že z Galileje nikdy žádný prorok vzejít nemůže!“ Všichni účastníci rozkolu propadli pyšnému dojmu, že Písmu rozumí a ve své nebetyčné pýše přivolávali kletbu na ty, kteří mu rozuměli jinak. Svě bližní uráželi a osočovali z neznalosti a bludů.

Nejútočnější byli ti, kteří měli za to, že Písmu mají tzv. v malíčku. Ubožáci. Vsadili na svůj rozum, na své vědomosti, na svoji pravdu a netušili, že *jejich cesty a myšlení nejsou jako ty Boží*. Netušili, že se ten mladý muž z galilejského Nazaretu ve skutečnosti nenarodil v Nazaretu, ale v Betlémě, kam se jeho rodiče museli těsně před jeho narozením vypravit kvůli sčítání lidu, které musel každý člověk absolvovat ve svém rodišti.

Duchovní pýcha vyvolala dusno uprostřed chrámu, duchovní pýcha narušila radostnou atmosféru svátku Sukot, duchovní pýcha ohrozila jejich vzájemné vztahy, duchovní pýcha zmařila jejich životní příležitost napít se z pramene spásy.

VI. Pýcha – zdroj svárů mezi lidmi

Uběhlo mnoho let a roztržky mezi lidmi jsou stále stejně aktuální. Jeví se dokonce, že sílí. A není divu, lidská pýcha je stále intenzivnější. Církev, žel vůči ní není imunní a pýcha v jejich řadách je o to nebezpečnější, že se ráda tváří zbožně.

Kniha Zjevení, na kterou se jako adventisté tak často odvoláváme, před pýchou důrazně varuje. Poslední církvi v dějinách, církvi Laodikejské, která má tendenci považovat se za jedinou pravou církev ostatků, Ježíš důrazně připomíná: „*Říkáš, jsem bohat, mám všechno a nic už nepotřebuji! A nevíš, že jsi ubohý, bledý a nuzný.*“ (Zj 3,15)

Jinými slovy jí tím říká: „Myslíš si, že disponuješ bohatstvím veškerého poznání. Druhé osočuješ z neznalosti a bludů a přitom zapomínáš, že všechno může být nakonec jinak, protože *nyň přece poznáváš jen z částky, jen jako v zrcadle, jen jako v hádance...* (1 Kor 13) Tvá duchovní pýcha může zničit tebe i tvé okolí. *Vzpamatuj se tedy a čiň pokání*, dokud je čas. Ježíš stále ještě stojí u dveří tvého srdce a tluče. Chce tě vyrušit z tvého klímbání, daného falešným sebeuspokojením. Chce vstoupit dovnitř a s tebou večeřet. Chce ti nabídnout své přátelství. Jen upřímný vztah k němu může naplnit tvé srdce pokorou a tím i vnitřní harmonií a pokojem. Jen vztah k němu může způsobit, že budeš harmonizovat i své okolí.

Milí Vinohradáci, nespočítal bych, v kolika kázáních jsem se vás i sebe v posledních deseti letech snažil před duchovní pýchou varovat. Možná jsem některé z vás tímto důrazem už unavoval. Dny mé kazatelské odpovědnosti za náš sbor se pomalu krátí a já bych rád, kdybyste na tento můj důraz nezapomněli. Obávám se totiž, že pokušení pýchy bude ve společnosti i v církvi v příštích dnech sílit. Modlím se proto, abychom v pokorné víře a závislosti na našem Bohu zůstali jednotni.

Amen.